

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира Даля

КАФЕДРА БУДІВНИЦТВА, УРБАНІСТИКИ ТА ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації та проведення
виробничої практики з відривом від навчального процесу

*(для здобувачів вищої освіти спеціальності
G19 Будівництво та цивільна інженерія)*

(Електронне видання)

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри будівництва,
урбаністики та просторового планування

Протокол №2 від 16.09.2025 р.

Київ 2025

УДК 711

Методичні вказівки до організації та проведення виробничої практики з відривом від навчального процесу (для здобувачів вищої освіти спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія) (Електронне видання) /Уклад.: Татарченко Г.О., Білошицька Н.І. – Київ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2025. – 33 с.

Методичні вказівки підготовлені з метою формування вимог щодо організації та проходження виробничої практики з відривом від навчального процесу здобувачами вищої освіти спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія в Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля.

Методичні вказівки розроблено відповідно до «Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» та вимог «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН країни № 93 від 8.04.1993 р.

Укладачі: Г.О. Татарченко – д.т.н., професор, завідувач кафедри БУПП

Н.І. Білошицька – к.т.н., доцент кафедри БУПП

Рецензент: П.С. Уваров – к.т.н., доцент, професор кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування.

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Загальні положення	5
2. Мета та завдання виробничої практики з відривом від навчального процесу	6
3. Організація виробничої практики з відривом від навчального процесу	9
4. Зміст практики	12
5. Оформлення звіту з виробничої практики	15
6. Оформлення звіту з виробничої практики	16
Література	18
Додаток А	19
Додаток Б	22
Додаток В	24
Додаток Г	32

ВСТУП

Виробнича практика з відривом від навчального процесу є необхідним елементом атестації здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія у галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво.

Виробнича практика здобувачів вищої освіти є продовженням навчального процесу умовах будівельних організацій всіх форм власності, що використовують передові технології та оснащені новітніми засобами механізації робіт. Ці методичні вказівки регламентують усі аспекти проходження виробничої практики з відривом від навчального процесу здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія у галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво у шостому семестрі навчання.

Програма практики відповідає «Положенню про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Східноукраїнському національному університеті імені Володимира Даля» (<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Polozhennya-pro-praktyku.pdf>), вимогам «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом МОН країни № 93 від 8.04.1993 р., Наказам і рішенням колегії Міністерства освіти України, присвяченим виробничій практиці здобувачів вищої освіти.

Основні завдання цієї програми полягають в тому, щоб чітко спланувати та регламентувати всю діяльність здобувачів вищої освіти і викладачів у цей період навчального процесу, описати порядок організації та проходження здобувачами вищої освіти виробничої практики з відривом від навчального процесу.

Згідно з навчальним планом першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія у галузі знань G Інженерія, виробництво та будівництво, виробнича практика проводиться впродовж трьох тижнів.

1 Загальні положення

Практика здобувачів вищої освіти є складовою освітньої програми «Будівництво та цивільна інженерія» підготовки першого (бакалаврського) рівня та проводиться на передових підприємствах, в науково-дослідних інститутах та лабораторіях, в установах і організаціях будь-яких організаційно-правових форм, а також на випусковій кафедрі будівництва, урбаністики та просторового планування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Обсяги практики визначаються Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступінь «бакалавр», галузь знань 19 «Архітектура та будівництво», спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» (наказ Міністерства освіти і науки України від 18.03.2021 № 333) (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>) та освітньо-професійною програмою «Будівництво та цивільна інженерія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань G «Інженерія, виробництво та будівництво»

Виробнича практика з відривом від навчального процесу здобувачів вищої освіти є одним із важливих видів навчальної роботи і здійснюється з метою набуття виробничих навиків приймати самостійно рішення в реальних виробничих умовах. Вона покликана підготувати майбутніх фахівців до реальної практичної роботи, забезпечити належний рівень їхньої професійної підготовки.

Виробнича практика з відривом від навчального процесу скеровує здобувача вищої освіти на набуття практичних знань, щодо виконання функцій інженерно-технічного персоналу, організаційної роботи в колективі, закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, розширення світогляду в галузі будівництва та цивільної інженерії, ознайомлення з питаннями охорони праці.

2 Мета та завдання виробничої практики з відривом від навчального процесу

Метою виробничої практики з відривом від навчального процесу є:

- закріплення теоретичних знань з вивчених курсів, ознайомлення з роботою підприємств будівельного профілю;
- формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей, умінь та навичок, необхідних для виробничої, проєктної, дослідницької діяльності в галузі проєктування і зведення цивільних, промислових об'єктів та їх комплексів, проєктування, експлуатації, реконструкції та утримання міських територій на інженерних посадах в проєктних, науково-дослідних інститутах, будівельно-монтажних, експлуатаційних підприємствах, організаціях, що виконують проєктно-вишукувальні роботи, в спеціалізованих фірмах різних форм власності;
- оволодіння практичними навиками проєктування і розроблення конструкторської та технологічної документації;
- набуття практичних навичок роботи з проєктно-кошторисною документацією, нормативними документами, сучасними технологіями й матеріалами;
- збір матеріалів для курсового проєктування та виконання кваліфікаційної роботи бакалавра, студентської науково-дослідної роботи, вдосконалення отриманих умінь і навичок для навчання на випускних курсах за спеціальність G19 Будівництво та цивільна інженерія.

Основними **завданнями** виробничої практики з відривом від навчального процесу є:

- вивчення організаційної структури апарату управління будівельної (ремонтної, експлуатаційної) організації, складу і функцій її відділів, прав та обов'язків інженерно-технічних працівників, їх участі в організації будівельного виробництва;
- закріплення і поглиблення теоретичних знань, отриманих під час навчання, одержання досвіду застосування їх до вирішення практичних завдань;

розширення світогляду у сфері будівництва та цивільної інженерії;

– опанування порядку ведення виробничої та технічної документації: журналів виконання робіт, актів прихованих робіт, кошторисної документації тощо;

– здійснення збору вихідних даних для написання звіту та підготовки до курсового проектування;

– закріплення знання нормативних документів (ДБН, ДСТУ, Європейські стандарти) та правил техніки безпеки у сфері будівництва.

В результаті проходження виробничої практики здобувачі вищої освіти повинні:

Знати:

– організаційну структуру та техніко-економічні показники підприємства або організації – бази практики;

– характеристику об'єктів, що споруджуються та ремонтуються;

– сучасні технології будівництва, реконструкції та ремонту будівель і споруд;

– основні нормативно-правові акти, державні будівельні норми (ДБН, ДСТУ), правила охорони праці та екологічної безпеки.

Вміти:

– застосовувати отримані у навчальному процесі теоретичні знання в реальних умовах будівництва;

– працювати з проектно-кошторисною та технічною документацією (графіки робіт, акти виконаних робіт, журнали);

– вести первинну виробничу звітність.

Набути навичок:

– організації й планування робіт на будівельному майданчику;

– технічного нагляду та контролю якості виконання робіт;

- проведення вимірювань, обмірів, розрахунків, складання актів прихованих робіт;
- комунікації в колективі, взаємодії з інженерно-технічним персоналом.

Сформувати:

- професійні компетентності, необхідні для роботи інженером-будівельником;
- відповідальне ставлення до охорони праці, довкілля й ресурсів;
- базу практичних матеріалів для виконання курсових проєктів та кваліфікаційної роботи бакалавра.

Відповідно до ОПП «Будівництво та цивільна інженерія» здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повинен:

набути компетентностей (загальних та спеціальних):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі будівництва та цивільної інженерії.

ЗК02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК07. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК04. Здатність обирати і використовувати відповідні обладнання, матеріали, інструменти та методи для проєктування та реалізації технологічних процесів будівельного виробництва.

СК05. Здатність застосовувати комп'ютеризовані системи проєктування та спеціалізоване прикладне програмне забезпечення для вирішення інженерних задач будівництва та цивільної інженерії.

досягти наступних програмних результатів навчання:

РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі,

методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.

РН02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.

РН03. Презентувати результати власної роботи та аргументувати свою позицію з професійних питань, фахівцям і нефахівцям, вільно спілкуючись державною та іноземною мовою.

РН06. Застосовувати сучасні інформаційні технології для розв'язання інженерних та управлінських завдань будівництва та цивільної інженерії.

РН08. Раціонально застосовувати сучасні будівельні матеріали, вироби та конструкції на основі знань про їх технічні характеристики та технологію виготовлення.

3 Організація виробничої практики з відривом від навчального процесу

Виробничу практику проходять здобувачі вищої освіти третього курсу денної форми навчання. Тривалість практики – три тижні.

Офіційною основою для проведення виробничої практики здобувачів вищої освіти є договір-угода про співпрацю (**Додаток А**) та угода на проведення практики студентів вищого навчального закладу, заключений між вищим навчальним закладом і будівельними підприємствами(**Додаток Б**).

Організатором і керівником усіх видів практик є випускова кафедра – будівництва, урбаністики та просторового планування.

Розподілення здобувачів вищої освіти на підприємства для проходження практики, призначення керівників практики, встановлення термінів початку і закінчення практики затверджується наказом по університету.

Студенти можуть самостійно з дозволу випускової кафедри підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

Перед початком практики проводяться загальні збори курсу для ознайомлення здобувачів вищої освіти з наказом ректора по практиці, із

завданнями практики і організаційними питаннями.

Місцями проведення практики є промислові підприємства, наукові організації, конструкторські бюро, лабораторії організацій, випускова кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Практика здобувачів вищої освіти спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія повинна проводитися на базах практики – сучасних підприємствах і організаціях усіх форм власності, а також випускова кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування.

Бази виробничої практики повинні відповідати кваліфікаційним вимогам спеціальності G19 Будівництво та цивільна інженерія». Це підприємства та організації, які спеціалізуються на будівництві, ремонті або експлуатації будинків і споруд промислового, цивільного і житлово-комунального призначення; організації, які займаються проектуванням будівництва або ремонту, науково-дослідні інститути (фірми) будівельної галузі.

Перед початком практики керівник практики від університету разом з відділом технічного навчання (відділом кадрів) підприємства розподіляють здобувачів вищої освіти невеликими групами по різних структурних підрозділах підприємства.

Одночасно із цим, із числа провідних спеціалістів підрозділів, де будуть проходити практику студенти наказом призначаються керівники практики від підприємства. З цими особами повинен завчасно зустрітися керівник практики від університету, щоб ознайомити їх із завданнями практики, скласти план-графік проведення екскурсій і консультацій, конкретизувати обсяг і найменування робіт, які будуть виконувати здобувачі вищої освіти на своїх робочих місцях, домовитися про надання допомоги здобувачам вищої освіти у доборі й розмноженні матеріалів, необхідних для виконання курсових проєктів і кваліфікаційної роботи бакалавра.

Керівник практики від університету повинен до її початку визначити наявність і обсяг конструкторської й технічної документації, наявної на

підприємстві, яка може бути використана в якості вихідних матеріалів для виконання курсових проектів по дисциплінах кафедри і кваліфікаційної роботи бакалавра. На основі цієї інформації при участі інших викладачів кафедри, складаються окремі завдання кожному здобувачу вищої освіти щодо збору вихідних матеріалів для курсових проектів і кваліфікаційної роботи бакалавра.

Перед початком практики кожному здобувачу вищої освіти видається щоденник практики (**Додаток В**). Приклади оформлення договору-угоди про співпрацю, угоди на проведення практики та щоденника наведено в **додатках А, Б та В**.

Під час проходження практики здобувач вищої освіти веде щоденник, в якому в хронологічному порядку відображаються питання, пов'язані з проходженням практики відповідно до програми і виконанням індивідуального завдання.

По матеріалам практики здобувач вищої освіти складає звіт відповідно до програми із включенням розділів з індивідуального завдання. Керівник практики від підприємства контролює ведення щоденника, підготовку звітів, перевіряє і підписує звіти і складає відгуки про практику здобувачів вищої освіти, що містять дані з виконання програми практики, про ставлення здобувачів вищої освіти до роботи. Підпис керівника практики від підприємства на звіті завіряється печаткою підприємства.

Керівництво практикою здійснюється викладачами університету і інженерами базового підприємства. Керівники практики від підприємства консультують здобувачів вищої освіти на робочих місцях і сприяють їм в одержанні необхідних матеріалів для виконання курсових проектів і кваліфікаційної роботи бакалавра, забезпечують можливість роботи в технічній бібліотеці, архіві тощо. Керівник практики від університету проводить періодичні консультації здобувачів вищої освіти.

При вивченні й підготовці окремих питань рекомендується використовувати на підприємстві відомчу літературу, а також періодичну технічну літературу і навчальні посібники з відповідних курсів.

Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики від учбового закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практики.

4 Зміст практики

Поставлену в процесі формування виробничої практики мету, здобувачі вищої освіти досягають самостійною роботою на робочих місцях будівельних підприємств, установ, організацій різних форм власності, а також на випусковій кафедрі, яка має безпосереднє відношення до спеціальності G19 «Будівництво та цивільна інженерія».

Поглиблення знань, набуття вмінь та навичок відбувається шляхом поступового аналізу і опрацювання наведених нижче питань, виконання індивідуального завдання, проведення додаткових занять і екскурсій, вивчення додаткових літературних джерел, нормативного та наукового матеріалу зі спеціальності G19 «Будівництво та цивільна інженерія». В цьому здобувачу вищої освіти надають допомогу керівники практики від підприємства та університету, керівні особи підприємства, установи.

Індивідуальне завдання присвячується розробці (вивченню) технологічного процесу спорудження будівель та їх окремих елементів: фундаментів, елементів каркасу, міжповерхових перекриттів, покрівель.

Індивідуальне завдання видається здобувачу вищої освіти керівником практики від університету.

Здобувачу вищої освіти доцільно спочатку проаналізувати і вивчити

загальні питання виробничої практики, а потім розглянути додаткові питання відповідно до обраної спеціальності навчання, профілю підприємства, установи або організації, функціональних обов'язків посади.

За час практики здобувач вищої освіти повинен вивчити й відобразити у звіті наступні питання.

1. Структура підприємства, установи, організації, фірми, склад адміністративно-управлінського і виробничого персоналу, функціональні обов'язки основних працівників, організаційно-правові форми бази практики.

2. Перелік і характеристики оснащення підприємства основними засобами виконання робіт (машини і механізми, устаткування, інвентар, прилади, обладнання тощо).

3. Перелік, види і властивості основних будівельних матеріалів, виробів, конструкцій, що використовуються при експлуатації об'єктів та при проведенні будівельних або ремонтних робіт.

4. Основні види робіт, які є характерними для даного підприємства; питання організації та технології виконання робіт, ступінь механізації і автоматизації.

5. Етапи та черги будівництва, економічні питання будівництва.

6. Виконання експлуатаційних, спеціальних та монтажних робіт на об'єкті: комплектація бригад, кількісний та якісний склад робітників на об'єкті.

7. Оцінка якості будівельних або експлуатаційних робіт, прилади для контролю якості робіт, організація цих робіт.

8. Розглянути організацію контролю за якістю будівництва на підставі вимог ДБН або інші види контролю якості будівельних матеріалів, методи визначення якісних характеристик будівельної продукції.

9. Наукова організація праці інженерно-технічних працівників, організація та забезпечення контролю.

10. Характеристика основних об'єктів виробничої бази, організації її матеріально-технічного постачання, питання економії матеріальних ресурсів.

11. Перелік технічної документації, що використовується при будівництві

або експлуатації об'єктів, вимоги до неї, звітна документація підприємства, її структура та місця зберігання або передачі.

12. Тижневе, добове та місячне планування робіт на об'єкті, діляниці; технічна та звітна документація майстра, виконроба, начальника діляниці, відділів будівельної організації.

13. Склад і організація ремонтних робіт, види ремонтів, складання документації на їх проведення, машини і механізми для проведення цих робіт.

14. Організація служб охорони праці та пожежної безпеки на об'єктах практики, організація оплати праці працівників баз практики в сучасних ринкових умовах.

15. Вплив будівництва на навколишнє середовище.

16. Виявлення та аналіз явищ, що ускладнюють виконання робіт на об'єкті. Виділення оптимального технологічного періоду для виконання основних і спеціальних робіт,

17. Рекультивація площ, тимчасово відведених для потреб будівельників, впорядкування об'єктів будівництва.

18. Принципи і методи планування виробництва, автоматизація управління об'єктами практики.

19. Застосування САПР при розробці будівельних процесів, проектування (приводять назву системи, версію, режим використання: сітковий або локальний, результати проектування у вигляді роздруківок і копій екранів основних етапів роботи).

20. Технологічні схеми автоматизації конкретних об'єктів будівельної галузі, автоматизовані системи управління окремими технологічними процесами на об'єкті, їх схеми, інформаційне, математичне і програмне забезпечення.

21. Вивчити діючий порядок відкриття будівництва і здачі об'єктів в експлуатацію.

Під час проходження виробничої практики здобувачам вищої освіти необхідно підібрати матеріали для виконання курсових проектів. Підбір матеріалів здійснюється у відповідності з методичними вказівками до виконання

курсів проектів. Перелік дисциплін, з яких будуть виконуватися курсові проекти і роботи, керівник практики доводить до відома здобувачів вищої освіти перед початком практики.

5 Оформлення звіту з виробничої практики

Звіт є основним документом для отримання заліку з практики. Звіт виконується у вигляді пояснювальної записки кожним здобувачем вищої освіти індивідуально і є його творчою роботою. При підготовці звіту слід керуватися програмою практики. Зразок оформлення титульного аркушу звіту з виробничої практики наведено у **Додатку Г**.

Звіт про виробничу практику є основним підсумковим документом. Він надається здобувачем вищої освіти як результат виконаної ним роботи за час виробничої практики.

Звіт повинен включати відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики і мати наступні розділи:

Зміст.

Короткий вступ.

1. Загальні відомості про організацію (підприємство) – базу практики.
2. Керування виробництвом. Структурні схеми.
3. Об'єкти будівництва, ремонту, вироблена продукція і та ін. Технічна документація на об'єкти і продукцію.
4. Технологія та організація виробництва.
5. Економіка виробництва і система оплати праці.
6. Посадові обов'язки ІТП (майстер, виконроб, інженер).
7. Стан охорони праці і техніки безпеки.
8. Індивідуальне завдання (НДРС).

Додатки (схеми, бланки, приклади типових положень і інструкцій, робочі креслення будинків або конструкцій, фотографії та ін.).

Невід'ємною частиною звіту з практики є щоденник проходження практики встановленої форми та змісту (**додаток В**). У ньому крім оформленого

календарного плану й індивідуального завдання повинен міститися відгук керівника від підприємства й короткий висновок керівника від кафедри про практику здобувача вищої освіти.

Дати прибуття на підприємство й вибуття, а також відгук керівника практики від підприємства засвідчуються печатками підприємства.

Текстову частину звіту оформляють згідно вимог до оформлення текстових документів [3].

Орієнтовний обсяг звіту 20-25 сторінок.

6 Захист звіту з практики

Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній розпорядженням завідувача кафедри.

До захисту повинні бути представлені повністю оформлені звіт, щоденник та матеріали, необхідні для виконання курсових проектів. Після успішного захисту звіт та щоденник практики здають в архів, а додатки повертаються здобувачу вищої освіти для подальшого використання у навчальному процесі.

Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти в останні дні її проходження. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку здобувача вищої освіти за підписами членів комісії.

Основними критеріями для оцінки роботи здобувача вищої освіти під час виробничої практики є:

- ступінь володіння практичними навиками розв'язування інженерних задач в тому числі і з використанням сучасних інформаційних технологій;
- якість виконання завдання;
- зміст щоденника;
- участь здобувача вищої освіти в науково-дослідній роботі;
- якість оформлення звіту;
- повнота підбору матеріалів, необхідних для виконання курсових робіт;
- відгук керівника практики від підприємства.

Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних

причин, може бути надана можливість проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Отримання здобувачем вищої освіти негативної оцінки за практику може бути підставою для відрахування з університету.

Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на Вчених радах факультетів (навчально-наукових інститутів) та/або на Вченій раді університету не менше одного разу протягом навчального року.

ЛІТЕРАТУРА

1. Освітньо-професійна програма «Будівництво та цивільна інженерія» першого рівня вищої освіти за спеціальністю G19 Будівництво та цивільна інженерія галузь знань G Інженерія, виробництво та будівництво. – К.: СНУ ім. В. Даля, 2025. – 35 с.
2. Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2020. – 10 с.
<https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/Polozhennya-pro-praktyku.pdf>
3. ДСТУ Б А.1.1-91:2008 Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2008-12-09]. – Київ: Мінрегіонбуд України, 2009. – 34 с.
4. ДСТУ 3008:2015. Інформація і документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. – К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 25 с.
5. ДСТУ 9243.7:2023 Система проектної документації для будівництва. Правила виконання архітектурно-будівельних робочих креслень. [Чинний від 03.07.2023]. – К.: ДП «НДІБК», 2023. – 48 с.
6. ДСТУ 3582:2013. Інформація та документація. Бібліографічний опис скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила. – К.: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с.
7. ГОСТ 2.106-96 «Єдина система конструкторської документації. Текстові документи» <https://dbn.co.ua/load/normativy/gost/13-1-0-964>
8. ГОСТ 2.114-95 «Єдина система конструкторської документації. Технічні умови» https://dnaop.com/html/42709/doc-ГОСТ_2.114-95

Додаток А
УГОДА ПРО СПІВПРАЦЮ

м. Київ

«__» _____ 202__ року

НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ» (далі – **УНІВЕРСИТЕТ**) в особі Ректора Поркуян Ольги Вікторівни, яка діє на підставі Статуту Університету, та _____, в особі _____, яка діє на підставі Статуту, разом іменовані як «Сторони», уклали цю Угоду про співпрацю (далі - Угоду) про таке:

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Сторони керуються взаємною зацікавленістю в спільному розвитку їхнього наукового та інноваційного потенціалу, в тому числі проведення спільних наукових досліджень.

1.2. Співпраця здійснюється на основі рівноправності, взаємної вигоди, чесного ділового партнерства, а також підтримки взаємних ділових контактів.

1.3. Ця Угода не накладає на її Сторони жодних майнових і фінансових зобов'язань, а також не встановлює жодних обмежень їхньої самостійності та автономності при здійсненні ними своєї статутної діяльності.

1.4. Сторони діють відповідно до вимог та у рамках чинного законодавства України.

2. ПРЕДМЕТ УГОДИ

2.1. Предметом угоди є організація партнерства та співпраця Сторін.

2.2. Угода поширюється на співробітництво з факультетом транспорту і будівництва.

2.3. Сторони домовились:

- основи співробітництва Сторін з питань щодо цільової підготовки фахівців, підвищення кваліфікації і стажування спеціалістів (бакалаврів, магістрів, аспірантів) в галузі будівельного виробництва. Організувати спільні наукові та інноваційні проекти, спрямовані на вирішення актуальних проблем, які становлять спільний інтерес Сторін;
- спільно виконувати науково-дослідні роботи в напрямку дослідження реалізації будівельних проектів та підготовки фахівців рівня бакалавр, магістр та доктор філософії;
- сприяти підвищенню кваліфікації працівників та підготовці наукових кадрів, у тому числі навчанню (стажуванню) студентів, аспірантів та стажуванню наукових і науково-педагогічних працівників;
- проводити спільні наукові та освітні заходи;
- здійснювати обмін інформацією, необхідною для спільної діяльності Сторін.

3. ФОРМИ СПІВПРАЦІ

3.1. Співпраця між Сторонами здійснюється на основі цієї Угоди та/або додаткових угод і договорів, що укладаються між Сторонами на виконання цієї Угоди.

3.2. У випадку необхідності виконання оплатних науково-дослідних робіт у галузях передбачених цією Угодою, або проведення іншої оплатної діяльності, їхні терміни і порядок розрахунків між Сторонами визначаються окремими додатковими угодами.

3.3. Організаційний, науково-технічний супровід та координацію робіт за цією Угодою здійснюють: від факультету транспорту і будівництва – зав. кафедри будівництва, урбаністики та просторового планування Татарченко Галина Олегівна, від _____, - директор _____.

4. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ СТОРІН

4.1. Університет зобов'язаний:

4.1.1. Направляти на практику до _____ студентів спеціальності G19 – Будівництво та цивільна інженерія, які проходять підготовку в Університеті, а також науково – педагогічних працівників на стажування.

4.1.2. Виконувати наукові проекти і розробки, у тому числі спільно з працівниками _____.

4.1.3. Здійснювати підготовку наукових кадрів для _____ через аспірантуру і докторантуру та шляхом здобуття наукового ступеня.

4.2. _____ зобов'язане:

4.2.1. Надавати консультації при підготовці Університетом фахівців в галузі цивільного та промислового будівництва:

- Спільно з фахівцями Університету приймати участь у проведенні конференцій, семінарів, презентацій, круглих столів;

- проводити консультації та «майстер – класи» щодо реалізації будівельних проектів організації ;

4.2.2. Виконувати наукові проекти і розробки, у тому числі спільно з працівниками _____.

4.2.3. Надавати можливість студентам Університету проходити науково-дослідну, переддипломну практику.

4.2.4. Надавати *пропозиції* і приймати *участь* у визначенні *програми* цільової підготовки фахівців, підвищення кваліфікації та стажування.

4.2.5. Надавати можливість стажування науково-педагогічних працівників Університету на підприємстві.

4.2.6. Приймати участь у виконанні спільних наукових проектів і розробок.

4.2.7. Виконання Програми співробітництва розглядається на спільних засіданнях робочих груп сторін двічі на рік, на підставі чого уточнюється Програма спільних дій на наступний період.

5. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ

5.1. Сторони можуть вносити за взаємною згодою зміни і доповнення до умов цієї Угоди.

5.2. Всі зміни та доповнення до умов цієї Угоди подаються в письмовій формі за підписом Сторін.

6. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Угода набирає чинності з дати її підписання та діятиме до 31.12.2025 р.

6.2. Угода може бути припинена кожною зі Сторін шляхом направлення відповідного письмового повідомлення. Дія Угоди припиняється через 2 (два) місяці з дати отримання письмового повідомлення.

6.3. Дана Угода складено українською мовою у двох оригінальних примірниках рівної юридичної сили по одному для кожної із Сторін.

6.4. Сторони підтверджують, що підписанти цієї Угоди наділені всіма необхідними для цього правами, визначеними чинним законодавством України, установчими та іншими локальними актами Сторін.

6.5. Спірні питання, які виникають під час виконання Сторонами умов цієї Угоди протягом строку її дії, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди - відповідно з вимогами чинного законодавства.

7. ЮРИДИЧНІ АДРЕСИ СТОРІН, ЩО ДОМОВЛЯЮТЬСЯ

ПІДПРИЄМСТВО:

Директор

М.П.

УНІВЕРСИТЕТ:

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
вул. Іоанна Павла II, 17,
м. Київ,
Україна, 01042

код ЄДРПОУ 02070714

Банк отримувача: Державна казначейська
служба України, м. Київ,
IBAN UA 238201720313241003201000808
Ректор

Поркуян О.В.

М.П.

Додаток Б
УГОДА № _____

на проведення практики студентів вищого навчального закладу

м. Київ

_____ 202__ р.

Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля, у подальшому Університет, в особі ректора Поркуян Ольги Вікторівни, діючого на підставі Статуту університету, з однієї сторони і _____ (надалі - База практики), в особі _____, діючого на підставі _____ з іншого боку, уклали даний договір про нижченаведене:

1. База практики зобов'язується:

- 1.1. Прийняти студентів на практику відповідно до календарного плану:
- 1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.
- 1.3. Створити необхідні умови для виконання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах і роботах, що не відповідають програмі практики і майбутній професії.
- 1.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: ввідний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.
- 1.5. Надати студентам – практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.
- 1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти навчальний заклад.
- 1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, у якій відобразити якості підготовленого ним звіту.
- 1.8. Додаткові умови _____ - _____

2. Навчальний заклад зобов'язується:

- 2.1. За два місяці до початку практики надати Базі практики для погодження програму, а не пізніше, ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.
- 2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.
- 2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, що відбулися зі студентами.

3. Відповідальність сторін.

3.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання покладених на них обов'язків за договором, відповідно до діючого законодавства.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

3.3. Договір набуває сили з моменту підписання і діє до «___»_____р.

3.4. Якщо за два тижні до закінчення терміну Договору жодна зі сторін не висловила в письмовому вигляді бажання його розірвати, термін дії Договору автоматично продовжується на наступні 12 місяців.

3.5. Даний договір може бути достроково розірваний на наступних підставах:

а) за згодою сторін;

б) у випадку невиконання стороною за договором своїх зобов'язань.

Договір складений у двох примірниках – по одному Базі практики і Навчальному закладу.

3.6. Юридичні адреси і реквізити сторін:

База практики:

Навчальний заклад:

СНУ ім. В. Даля,

01042, м. Київ,

вул. Іоанна Павла II, 17

Ректор

_____ О.В. Поркуян

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ**

_____ (вид і назва практики)
здобувача вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній ступінь _____

спеціальність _____
(назва)

спеціалізація _____
(назва)

_____ курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи „___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис) (посада, ініціали і прізвище відповідальної особи)

Основні положення практики

1. Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:
 - до початку практики одержати від керівника практики від навчального закладу консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
 - своєчасно прибути на базу практики;
 - у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
 - вивчити і суворо дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
 - нести відповідальність за виконану роботу;
 - своєчасно скласти залік з практики.

2. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику - це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, установленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та інше), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури та інші. Оформляється звіт за вимогами, які встановлює заклад вищої освіти.

2.1. Звіт з практики захищається здобувачем вищої освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою або заступником директора навчального закладу. Комісія приймає залік у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента за підписами членів комісії.

2.2. Оцінка здобувача вищої освіти за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатом підсумкового контролю.

2.3. Здобувачу вищої освіти, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики, крім переддипломної, повторно при виконанні умов, визначених закладом вищої освіти. Здобувач вищої освіти, який востаннє отримав негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

Ознайомлений:

_____ (підпис здобувача вищої освіти)

Додаток Г

**ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Факультет транспорту і будівництва

Кафедра будівництва, урбаністики та просторового планування

ЗВІТ З ВИРОБНИЧОЇ І ПРАКТИКИ

Виконав ст. III курсу групи _____

Перевірив доцент

Київ – 20_____

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до організації та проведення виробничої практики

з відривом від навчального процесу

*(для здобувачів вищої освіти
спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія)
(Електронне видання)*

Укладачі: ТАТАРЧЕНКО Галина Олегівна
БІЛОШИЦЬКА Наталія Іванівна

Оригінал - макет Н.І. Білошицька

Підписано до друку _____

Формат 60×84¹/₁₆. Папір типограф. Гарнитура Times.

Друк офсетний. Умов. друк. арк. _____. Обл.-вид.арк. _____.

Тираж ____ прим. Вид. № _____. Замовл. № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля

Адреса видавництва: м. Київ, вул. Іоанна Павла II буд 17,

Телефон: +38(050) 218 04 78, факс (064 52) 4 03 42

E-mail: vidavnictvosnu.ua@gmail.com